

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC359

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T579 (2)

datum uitspraak 05/12/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

te voldoen door:

de Congregatie van de Fraters van Tilburg,
gevestigd te Tilburg,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 30 mei 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 22 januari 2013 met zaaknummer 2012T579 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 27 januari 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Mr. Hekster voornoemd heeft bij het aanvraagformulier een brief (met bijlagen) van 29 mei 2013 meegestuurd, waarin ze de schade van verzoeker schriftelijk heeft onderbouwd. Bij brief van 5 september 2013 heeft de Compensatiecommissie aan verzoeker en aan verweerder te kennen gegeven dat de aanvraag definitief in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' is ingedeeld en dat –gelet op de reeds uitvoerige brief van mr. Hekster van 29 mei 2013- het aanleveren van nadere reactie van de zijde van aanvrager achterwege kan blijven. Verweerder heeft bij mailbericht van 8 juni 2013 te kennen te geven niet nader inhoudelijk te zullen reageren.

- 1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker is vanwege mishandelingen in het pleeggezin waar hij verbleef op 7 of 8 jarige leeftijd door de Raad voor de Kinderbescherming geplaatst in [internaat] in [plaats]. Na een verblijf van 2,5 jaar in [internaat], werd verzoeker teruggeplaatst in het pleeggezin. Aangezien de (ernstige) mishandelingen zich herhaalden, werd verzoeker wederom in [internaat] geplaatst, alwaar hij tot ongeveer twaalfjarige leeftijd is gebleven.

Verzoeker is in [internaat] veelvuldig door wijlen [naam] (hierna frater: [naam]) seksueel misbruikt. Frater [naam] was vaak aanwezig in de huiskamer van het internaat en was één van de fraters die de mis verzorgden. Ook was hij surveillant op de slaapzaal van verzoeker. Bij de slaapzaal was een wasruimte en een zogenaamde 'strafkamer' waar het seksueel misbruik plaatsvond.

Het seksueel misbruik, dat nader is vermeld in het advies van de Klachtencommissie, vat de Compensatiecommissie als volgt samen.

Verzoeker is in de periode van eerst 2,5 jaar en vervolgens 1,5 jaar waarin hij in [internaat] verbleef frequent door frater [naam] seksueel misbruikt. Dit misbruik bestond uit het vrijwel dagelijks, in de wasruimte, aanraken en betasten van de geslachtsdelen van verzoeker en het met de vinger in de anus van verzoeker dringen 'om te kijken of alles schoon was'. Voorts bestond het misbruik uit het vrijwel wekelijks in de 'strafkamer' moeten aanraken en betasten van de geslachtsdelen van frater [naam] en het moeten dulden van het betasten van de geslachtsdelen van verzoeker door hem. Daarbij werd verzoeker ook op zijn ontblote billen geslagen met bamboestok of liniaal, terwijl frater [naam] zijn pij open had geknoopt en een ontbloot onderlichaam had. Daarnaast bestond het misbruik uit het moeten aftrekken van frater [naam] en het moeten toezien hoe frater [naam] masturbeerde. Tenslotte is aannemelijk geworden dat frater [naam] verzoeker drie keer heeft verkracht, het geen zeer veel pijn heeft veroorzaakt. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 7 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 22 januari 2013, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2012T579(2), waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van zeven jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang, te weten in totaal circa vier jaar voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit over en weer betasting van intieme delen, gedwongen seksuele handelingen zoals aftrekken en moeten toezien bij masturbatie, en anale verkrachtingen en het met de vinger(s) binnendringen in de anus.
- Het misbruik heeft frequent (dagelijks in de 'waskamer' en vrijwel wekelijks in de 'strafkamer') plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het thuis was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging gepaard met fysiek geweld (slaag).
- Verzoeker was verhoogd kwetsbaar gelet op zijn verblijf in een pleeggezin, waar hij werd mishandeld.
- Het misbruik heeft een onmiskenbare rol gespeeld in de psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Mr. Hekster heeft in haar brieven van 29 en 30 mei 2013 de gestelde vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. De brieven laten zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door seksueel misbruik, alsmede door ander leed dat hem in zijn jeugd is aangedaan, beschadigd geraakt. Zijn enige manier om zich staande te kunnen houden in het leven was door buitensporig hard te werken. Verzoeker is werkzaam geweest als [functie] bij een [instelling], alwaar hij uit vrije wil dubbele diensten draaide. Door een disproportioneel zwaar werkschema op zich te nemen met structureel overwerk, kon verzoeker in die periode traumatische gebeurtenissen naar de achtergrond dringen en ogenschijnlijk goed functioneren.

Verzoeker is op [datum] uitgevallen voor zijn werk als fulltime [functie] bij de [instelling] wegens psychische en locomotore klachten. Per [datum] is verzoeker volledig (80 tot 100%) arbeidsongeschikt verklaard.

Door de arbeidsongeschiktheid heeft verzoeker schade geleden. Deze schade bestaat uit het wegvallen van het hogere reguliere salaris alsmede het wegvallen van de beloning voor het structurele overwerk. Dit structureel overwerk bezorgde verzoeker destijds circa de helft van zijn inkomen. Door zijn arbeidsongeschiktheid diende verzoeker ook de voordelige dienstwoning van de [instelling] te verlaten en voor een hoger bedrag een reguliere huurwoning te huren. De schade bestaat ook uit gemaakte reiskosten voor de echtgenote van verzoeker in de periodes in [jaartal] en [jaartal] toen verzoeker was opgenomen in een psychiatrische inrichting. Ten slotte zij vermeld dat de uitval voor het werk ook heeft geleid tot misgelopen pensioenopbouw en tot gemaakte ziektekosten.

Verzoeker maakt daarom aanspraak op een door de Compensatiecommissie te adviseren bedrag aan compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij mailbericht van 8 juni 2013 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde brieven van 29 en 30 mei 2013, concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat door hem substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik.

Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeker in zijn leven geconfronteerd is geweest met ernstige psychische/psychiatrische problemen die zijn terug te voeren op het seksueel misbruik. Zo blijkt dat verzoeker reeds in [jaartal] en [jaartal] en voorts in [jaartal] en [jaartal] opgenomen is geweest in een psychiatrische inrichting vanwege psychische/psychiatrische klachten. De psychiatrische aandoening –aldus mevrouw [naam] (verzekeringsarts) in haar algemene rapportage van [datum] – heeft geleid tot zowel een sterk verminderde psychische als lichamelijke belastbaarheid. Ook de brief van psychiater [naam] van [datum] maakt melding van een causaal verband tussen de psychische klachten van verzoeker en het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan. De somatische klachten lijken deels verweven te zijn met de psychiatrische toestand van verzoeker. Ook voor deze klachten heeft hij veelvuldig het ziekenhuis bezocht.

Recentelijk -bij brief van 27 mei 2013- is verzoeker door zijn huisarts [naam] wederom verwezen voor psychiatrische behandeling. Uit het met de verwijzing meegestuurde screeningsverslag van 14 mei 2013 van psychiater [naam], verbonden aan [instelling] blijkt dat verzoeker lijdt aan een chronische ernstige PTSS, waarvoor gecoördineerde en gespecialiseerde behandeling noodzakelijk is. Ook blijkt uit meerdere overgelegde documenten, zoals bijvoorbeeld het [document] Verzekeringsarts [naam], van [datum], als ook de brief van [instelling] van [datum] van [naam] (bedrijfsarts) aan de psychiater, dat verzoeker ter structurering arbeid nodig had, maar dat het dilemma zich voordeed dat verzoeker zich kapot werkte, met schade aan zijn gezondheid als gevolg. Dat verzoeker naast zijn reguliere werk ook additionele werkzaamheden verrichtte kan vastgesteld worden op basis van de verklaring van [naam], [functie] van de desbetreffende [instantie].

4.6 Uit de overgelegde stukken blijkt evenwel dat ook andere factoren een rol speelden bij de arbeidsongeschiktheid. Zo blijkt sprake geweest te zijn van een hernia, waarvoor verzoeker herhaaldelijk is geopereerd en blijkt nadien sprake te zijn geweest van een ernstige gastro-intestale aandoening, die heeft geleid tot een operatie (maagresectie), waardoor verzoeker thans is aangewezen op speciale sondevoeding. Ook is vast komen te staan dat verzoeker eerder lichamelijk is mishandeld in het pleeggezin waar hij was geplaatst.

Of en in welke mate deze lichamelijke aandoeningen gezien moeten worden in het licht van het trauma van het seksueel misbruik, kan de Compensatiecommissie niet beoordelen. Evenmin is precies na te gaan hoe het leven van verzoeker verlopen zou zijn indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden. Wel is voldoende aannemelijk geworden dat het seksueel misbruik van dien aard is geweest dat het een grote rol heeft gespeeld bij het bovenmatig harde werken van verzoeker bij wijze van overlevingsstrategie en dat het een rol van betekenis heeft gespeeld bij de uitval voor het werk en de psychische problemen, waarmee verzoeker in zijn leven kampt. De Compensatiecommissie komt daarom tot het oordeel dat de gestelde vermogensschade slechts gedeeltelijk en bovendien tot het moment van de intestale aandoening, waarvoor in [jaartal] een maagresectie is uitgevoerd, voor vergoeding in aanmerking dient komen. Aannemelijk is immers dat hij in de situatie zonder seksueel misbruik eveneens vanwege die aandoening zou zijn uitgevallen voor het werk.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 80.000,-- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden. Gelet op het feit dat verzoeker bij wijze van voorschot van verweerder reeds € 17.000,-- betaald heeft gekregen, resteert een te adviseren bedrag van € 63.000,-- nu het reeds ontvangen bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling daarvan in mindering dient te worden gebracht.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van € 3.972,43 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van € 80.000,-- te betalen aan verzoeker, waarvan gelet op het reeds betaald voorschot van € 17.000,-- een te betalen bedrag van € 63.000,-- resteert, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker te betalen een bedrag van € 3.972,43 inclusief kantoorkosten en BTW wegens gemaakte kosten voor rechtsbijstand.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 05/12/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter